

Ett Malmö för alla

Vänsterpartiets budget 2019 för Malmö stad

**Vänsterpartiet
2018**

Ett Malmö för alla – inte bara för de rika

Vänsterpartiet anser som ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund att politikens främsta uppgift är att skapa ett jämlikt samhälle. Budgeten är ett medel för att åstadkomma detta. Genom den kan vi omfördela makt och resurser. En bra utbyggd välfärd utjämnar klassklyftor och ojämlikhet. En fullt ut finansierad gemensam välfärd innebär trygghet och möjlighet till delaktighet både för Malmöborna och för kommunens anställda.

Vi gick till val för ökad jämlikhet

Vår gemensamma välfärd är underfinansierad, detta beror främst på de stora skattesänkningar som skett på nationell nivå, som minskat skattemedlen till välfärden. Malmö stads budget har varit på svältgränsen i flera år, nu krävs en rejäl nysatsning. En ny mandatperiod med en ny politik.

Vi kommer inte att få den nödvändiga vänsterregering som skulle kunnat göra om den statliga ekonomiska politiken för att bygga ut välfärden. Välfärden måste utvecklas, och staden måste bli mer jämlik. En statlig progressiv skatt är alltid att föredra, men en kommunal skattehöjning är bättre än en dålig välfärd. Om inte regeringen och riksdagen vill höja skatteintäkterna så måste vi göra det lokalt. För att kunna ha en bra välfärd i Malmö vill vi höja skatten med 1 krona och 30 öre. Det ger 845 miljoner mer till vår gemensamma välfärd. Vänsterpartiet vill inte heller att Malmö stad har ett överskottsmål på 196 miljoner kronor, det räcker med en budget i balans. Dessutom vill vi återta privatiserad verksamhet som privata HVB-hem, privata vårdboende och dyra härbärgesplatser till kommunal regi, och därmed spara 100 miljoner. I Vänsterpartiets budgetalternativ finns alltså nästan en miljard mer att satsa på välfärden, det ger ett mer jämlikt Malmö.

Det finns mycket att förändra i Malmö. Sveriges fattigaste barn bor i vår stad. På många håll har staden blivit tryggare samtidigt som skjutningar ökar i andra delar, brottsoffren för de grova våldsbrotten bor ofta i fattiga delar av staden. Medellivslängden varierar kraftigt mellan västra och östra Malmö. Detta löser vi inte genom ökad kontroll och repression eller genom nedskärningar. Vi löser det genom en fungerande välfärd som skapar förutsättningar för varje människas rätt till frihet. Redan som liten har du rätt att mötas med respekt och förståelse för din livssituation, och det bemötande ska sedan följa dig genom livet. Varje Malmöbo ska ha möjlighet att påverka sin egen situation, sin arbetsplats och vårt gemensamma samhälle. Genom att satsa på förskolan och skolan ger vi alla barn möjligheter till ett gott liv. Så bygger vi en stad som håller ihop.

För att bygga en hållbar framtid för oss i Malmö krävs politiker som tar ansvar och vill förändra. I flera år har ledningen sålt ut Malmöbornas mark och sedan använt vinsterna i driften. Det är en ohållbar ekonomisk politik. Vinst är engångspengar och ska inte användas i drift och att sälja ut tillgångar är långsiktigt olönsamt. Det är som att sälja spisen för att gå på restaurang. Istället för att sälja marken kan vi upplåta den med tomträtt och årligen få in inkomster som kan användas till kommunal verksamhet. Vi lägger till 60 miljoner i nya tomträttsavgifter samtidigt som vi tar bort de budgeterade 240 miljonerna i vinst på försäljningen.

Att sälja ut tillgångar och göra nedskärningar i välfärden är högerpolitik som utarmar vår gemensamma välfärd. När välfärden blir sämre söker sig de som har möjlighet till privata alternativ. På så sätt förstörs förutsättningarna för ett välfärdssamhälle. Vänsterpartiet vill gå en annan väg. Vi vet att det går att skapa ett samhälle för alla. I många år har de rika i samhället favoriserats – det är alla vi andras tur nu.

Det finns en annan väg. Sverige är idag ett skatteparadis för de rika. Det är orättvist och innebär att det inte finns pengar att finansiera vår gemensamma välfärd. 100-tals miljarder har försvunnit från välfärden genom att de som har mest fått skattesänkningar och bidrag. Det handlar om ett politiskt val: Vill vi ha jämlikhet eller ökade klassklyftor?

Stadsbyggnad och service

I en jämlik stad planeras stadsrummet utifrån alla de människor som vistas och bor där. Stadsplaneringens främsta uppgift är att motverka segregation och öka tillgängligheten för alla grupper. Malmö är en segregerad stad. Det har gjorts många, mer eller mindre lyckade försök, att lyfta socioekonomiskt utsatta områden. Vänsterpartiet menar att satsningarna måste vara permanenta och utgå från de boendes önskemål och behov. Vi vill att det ska byggas billiga hyresrätter i områden som domineras av villor eller bostadsrätter.

Bostaden är ofta en förutsättning för möjligheten till arbete. Bostäder ska i första hand byggas för att möta Malmöbornas efterfrågan av bra och billiga hyreslägenheter.

Bostadspolitikerna är en central del av välfärdspolitikerna och i bostadsbristens Malmö har bostaden blivit en klassfråga; människors möjlighet att få en egen bostad beror på kontakter och plånbokens storlek. Diskriminering och rasism leder till att alltfler utestängs från rätten till bostad. För att säkra ett rättvist boende säger vi nej till utförsäljning av kommunala bostadsföretag och kommunal mark. Kommunalt ägande av marken är en förutsättning för en demokratisk stadsplanering.

Malmöbornas kommunala bostadsbolag, MKB, är en stor tillgång. Allmännyttan styrs demokratiskt och har, till skillnad från privata bostadsbolag, till uppgift att se till att det finns bra och billiga bostäder. Vi vill att kommunen ska ha egen byggkompetens, det skulle pressa priserna och hyrorna. Det vinner både Malmö stad, som betalar för hemlösheten, och hyresgästerna i Malmö på. Både MKB och andra hyresvärdar renoverar lägenheter på ett sätt som gör att hyran höjs orimligt mycket. Det hyressättningsystem som finns i Malmö har gjort att hyrorna höjs mer i Malmö än i andra städer. Detta vill vi förändra, vi vill att det ska finnas lägenheter där Malmöbor har råd att bo.

MKB har ca 35 % av hyresbeståndet i Malmö – det är för lite, Vänsterpartiet anser att allmännyttan måste öka sin andel. Antalet byggstarter är många idag, men det byggs alldeles för dyra lägenheter med hyror som Malmöborna inte har råd att betala. SKL har tagit fram ett avtal för serietillverkade hus, genom att använda det avtalet skulle MKB kunna bygga fina funktionsdugliga hus med lägre hyror.

Vi behöver en politik där MKB bygger billigare. Under många år har den styrande minoritetens tagit ut en vinst på 30 miljoner kronor från MKB. Det innebär en dubbelbeskattning av MKB:s hyresgäster som får bidra till kommunen både genom kommunalskatt och genom att hyran finansierar vinstuttaget. Vi vill att MKB:s vinst istället ska användas till att bygga bostäder med rimliga hyror till Malmöborna. Den politiska majoriteten i Malmö sålde 7 % av MKB:s hyreslägenheter på Rosengård, den utvecklingen är Vänsterpartiet emot. Allmännyttan behövs mer än någonsin.

För att skapa likvärdiga rättigheter för kvinnor och män till det offentliga rummet krävs att all stadsplanering har en tydlig konsekvensbeskrivning ur ett genusperspektiv. Man ska inte vara rädd för att röra sig i Malmö. Arbetet med full tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning måste intensifieras. En blandad stadsbebyggelse ger en tryggare stad och en mer levande stadsmiljö som är mycket mer trygghetsskapande än olika övervakningssystem. Kommunala lokaler ska kunna användas på olika sätt, t.ex. ska skollokaler vara öppna på kvällstid för föreningar och fritidsverksamheter.

Det är viktigt att fortsätta värna och etablera gröna stråk i form av parker, alléer, natur- och rekreationsområden som att bevara den biologiska mångfalden och det gröna är också viktigt för oss som bor i staden. Staden ska inte växa på åkermark utan innanför Yttre Ringvägen.

Arbetsmarknad och socialtjänst

I ett jämlikt samhälle finns trygghet för alla, både ekonomiskt och när vi drabbas av olika sociala problem. Socialtjänsten har en mycket viktig roll, dels i att förebygga att problem uppstår men också som ett sista ekonomiskt skyddsnet. Under den borgerliga regeringen utarmades a-kassan och sjukförsäkringen, det har lett till att fler tvingas leva på ekonomiskt bistånd och att ekonomiskt bistånd inte längre är det tillfälliga stöd som det var tänkt att vara. Det innebär att många Malmöbor tvingas leva under ekonomiskt mycket knappa förhållande. Det problemet löser vi inte genom att bestraffa och kontrollera de som tvingas leva på ekonomiskt bistånd utan genom en bra arbetsmarknadspolitik och ett högkvalitativt socialt arbete. Vi satsar därför 140 miljoner mer på arbetsmarknads- och socialnämnden.

Det sociala arbetet i Malmö är hårt ansträngt, ett arbete som gör stor skillnad för den enskilde men som ofta bortprioriteras när nämnderna tvingas spara. När det förebyggande arbetet försvinner hamnar fler i problem och kostnaderna stiger. Vänsterpartiet anser att det förebyggande sociala arbetet måste prioriteras. Arbetsbördan för den enskilda socialsekreteraren måste lätta så att mer fokus kan läggas på det förebyggande arbetet. I Malmö finns idag bara fem socialarbetare på stan. Det är en omöjlighet för dem att kunna jobba förebyggande på ett tillfredsställande sätt. Med vår budget finns 20 miljoner kr för att anställa 40 nya socialarbetare på stan.

Hela Familjen är ett arbetssätt som varit framgångsrikt. Med vår budget går att detta ska finnas i hela stan. Nämndens ambitioner är att satsa tidigt på barn och unga för att undvika placeringar längre fram. Det tycker Vänsterpartiet är alldeles rätt men då går det inte att skära ner på resurserna.

Det är en mänsklig rättighet att ha ett arbete att gå till där man har sin ekonomi tryggad. Arbete är ett sätt att känna delaktighet, förebygga isolering och skapa en identitet. I Malmö är arbetslösheten hög samtidigt som det saknas arbetskraft i välfärden. Stadens arbetsmarknadspolitik måste än mer fokusera på matchning och utbildning. Vänsterpartiet vänder sig starkt mot sysselsättning för sysselsättningen skull. Arbetsmarknadsinsatser måste vara meningsfulla och ge människan bättre förutsättningar att få arbete, självförsörjning och makt över sitt eget liv. Vänsterpartiet vill att Malmös kommunledning, tillsammans med Arbetsförmedlingen och representanter från lärosäten, skyndsamt initierar ett arbete med snabbspår till kommunala bristyrken.

Vänsterpartiet vill att personalen i Malmö stad får kompetensutveckling och vidareutbildning på betald arbetstid. Det kommer att öka både

kvaliteten inom välfärden och Malmö stads attraktivitet som arbetsgivare och är viktigt för att kunna möta rekryteringsbehovet till framtida bristyrken. Den kommunala vuxenutbildningen ska användas för att utbilda till bristyrken, t.ex. barnskötare och undersköterskor. Dessa ska garanteras en tillsvidareanställning efter avslutade godkända studier.

Hemlöshet är inte acceptabelt. Att ha en bostad är en rättighet som det allmänna ska trygga. Bostadsbristen är anledningen till varför hemlösheten ökar och lösningen är att bygga fler bostäder till rimliga hyror, något som marknaden visat sig oförmögen att göra. För att pressa priserna för hyresrätter och få fart på bostadsbyggandet behöver kommunen ha egen byggkompetens. Vi vill att det ska byggas för Malmöborna och inte bara de rika.

Dyra dygnsboende för hemlösa i privat regi dränerar den kommunala budgeten. Pengarna borde satsas på boenden i egen regi och på att utveckla *Bostads först*-modellen. Målet måste vara att alla som kan ska ha förstahandskontrakt. Vänsterpartiet tycker ett bra sätt att skaffa lägenheter till hemlösa är att Malmö stad köper bostadsrättslägenheter runt om i staden. Socialnämnden har påbörjat ett arbete som på sikt ska minska kostnaderna för hemlöshet, bl.a. genom att anställa fler socialsekreterare och ha en gemensam bokningscentral. För att detta ska lyckas krävs ekonomiska resurser, resurser som finns i vårt budgetförslag.

Kultur, fritid och folkhälsa

I ett jämlikt samhälle har alla tillgång till kultur- och fritidsverksamheter. Kultur är inte en förströelse utan en del av välfärden och viktigt för demokratin. Något som skapar möjlighet till deltagande, gemenskap och makt. Vi satsar därför 8 miljoner kronor extra på kultur och fritid för alla.

Malmökommissionens slutrapport skulle kunna vara en viktig grund för ett mer jämlikt Malmö. Dess över 70 olika åtgärdsförslag syftar alla till hur Malmö skulle kunna satsa tidigt och långsiktigt för att få en mer hållbar och jämlik hälsoutveckling. Vänsterpartiet vill inte att kommissionens förslag ska stanna vid utredningar. En investeringspolitik kräver satsningar och att resurserna styrs till åtgärder där de gör skillnad. Det borde vara kommunstyrelsen självklara uppdrag att genomlysa hela Malmö stads budget ur ett socialt investeringsperspektiv. Det behövs ett tillskott av resurser genom mer personal i välfärden. Att lägga pengar på hög när välfärden skriker efter resurser i en stad med landets högsta barnfattigdom är oansvarigt. Både för de barn som drabbas och för samhällets långsiktiga trygghet och ekonomiska hållbarhet.

Fritidsnämnden har tagit över ansvaret för mötesplatserna och de anser att Malmö behöver 5-6 nya fritidsgårdar inom de närmsta åren. Allaktivitetshusen är viktiga för Malmöbornas delaktighet och för att minska klyftorna i staden, därför satsar vi 8 miljoner kronor på fler mötesplatser. Användningen av fritidsgårdar är ojämnt fördelad. 64 % av tjejerna i socialgrupp 1 använder fritidsgårdar jämfört med endast 14 % i socialgrupp 5. Fritidsnämnden bör därför i sitt kommande arbete ha ett tydligt fokus både på jämställdhet och på jämlikhet så att anläggningar, resurser och deltagande fördelas rättvist och utifrån behov. Fritidsnämnden behöver också titta på vilka aktiva åtgärder de kan göra för att underlätta för fattiga barnfamiljer. Det är viktigt att fritidsverksamheten är gratis eller att avgifterna hålls låga.

Malmökommissionen skriver att Malmös rika kultur- och fritidsliv är en anledning till att de stora klassklyftorna i Malmö inte får än mer ödesdigra konsekvenser. Utifrån detta togs en kulturstrategi fram, som i stora delar gick ut på att alla kommunens verksamheter ska jobba med kultur. Det politiska styret har frångått inriktningen att göra kultur till hela stadens angelägenhet genom att åter lägga ansvaret på enbart kulturnämnden. Vänsterpartiet anser att kulturen är en viktig kraft i samhällsförändringen och att strategin bör omfatta samtliga nämnder.

Hälsa, vård och omsorg

I ett jämlikt samhälle ska du vara trygg i att det finns en välfärd som tar hand om dig när du blir gammal eller har andra omsorgsbehov. De senaste åren har Malmös vård och omsorg dragits med stora besparingskrav. Det minskar jämlikheten i vår stad. Anställda får springa snabbare, de som är i behov av vård och omsorg blir otrygga och närstående får rycka in där samhället brister. Vi satsar därför 130 miljoner mer. Det innebär närmare 400 fler anställda och ett stopp för nedskärningarna.

En stor del av Malmö stads anställda jobbar inom vård och omsorg. Det är kvinnodominerade arbetsplatser med låga löner och alltför ofta dålig arbetsmiljö. Här finns de största behoven av stora personalsatsningar. För att förbättra arbetsmiljön, behålla kompetent personal och locka ny personal till bristyrken inom välfärden vill vi därför satsa på bättre schemaläggning, rätt till arbetskläder inom vård och omsorg, förkortad arbetstid, högre löner, handledning, vidareutbildning och personalinflytande. Den absolut viktigaste åtgärden för en bättre arbetsmiljö och ökad kvalitet är att öka bemanningen – det behövs fler anställda i vår välfärd. Vi vill att kommunen satsar på en yrkesutbildning för undersköterskor som sen garanterar jobb för den som väljer att gå den.

Styret har svikit sitt löfte om att stoppa de delade turerna. Vänsterpartiet menar allvar när vi säger att vi vill ta bort de delade turerna. Vi satsar därför 30 miljoner för att påbörja detta arbete 2019.

Privata aktörer gör stora vinster i vår välfärd, pengar som behövs i verksamheten. I Malmö ser vi det genom privata HVB-hem, privata vårdboende och dyra härbärgesplatser. Vänsterpartiet menar att det blir bättre och mindre kostsamt att driva välfärden i kommunal regi.

Många äldre vill bo i gemenskap. Gruppen som vill bo i gemenskapsboende men som är "för friska" för särskilt boende kommer sannolikt att öka framöver. Vänsterpartiet vill därför att staden skapar fler gemenskapsboende/trygghetsboende mellan hemtjänst och särskilt boende.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ger rätt till boende och daglig verksamhet. Antalet berättigade personer ökar, det gör även vårdtyngden. Inför alla kommunala beslut ska tillgänglighetsaspekterna vägas in.

Funktionsstödsnämnden behöver extra anslag för att upprätthålla den nuvarande verksamheten inom personlig assistans, för att möta antalet nya brukare samt för att bibehålla nivån på Hälso- och sjukvårdslagen för funktionsstöd. Vänsterpartiet lägger till 120 miljoner.

Inom funktionsstödsnämnden bedrivs en stor del av sjukvårdsansvaret med bemanningsföretag, det är orimligt. All kommunal sjukvård ska bedrivas av kommunalt anställda, utan vinstuttag via bemanningsföretag.

Vänsterpartiet vill att färdtjänstens specialfordon och färdtjänstens beställningscentral ska drivas i kommunal regi. Malmö stads upphandling av färdtjänst har lett till att lönerna dumpas och villkoren för åkarna är dåliga. Många som är i behov av färdtjänsten vittnar om problem och otrygghet. Vi vill se en färdtjänst där ansvar tas både för arbetsvillkoren och för brukarnas trygghet.

Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter

Vi lever i ett patriarkalt klassamhälle där klyftorna ökar och jordens resurser utarmas. Samhället genomsyras av strukturell rasism där ditt namn eller din hudfärg i allt för stor uträkning bestämmer dina möjligheter i livet. Vår vision är ett jämlikt Malmö där din bakgrund eller ditt kön inte spelar roll för vilka möjligheter du får i livet.

Kommunen har ett viktigt uppdrag i att utöka demokratin. Det finns en rad olika modeller för hur kommuninvånare ska få möjlighet att lägga förslag och påverka beslut. Det är viktigt, men minst lika viktigt för demokratin är hur vi Malmöbor tillåts påverka vår välfärd och hur kommunens anställda får påverka sitt arbete. Arbetsplatsdemokrati ger friskare anställda och bättre verksamhet. Olika företagsinspirerade New Public Management (NPM) styrningsmodeller har, utan politiska beslut, införts i många verksamheter. Denna styrning innebär kontroll och mätning istället för personalinflytande och kreativitet. Vi vill att Malmö blir aktiva i att utveckla tillitsbaserade arbetsplatser och hittar andra styrningsmodeller än NPM.

Malmö stad har fått pris för sitt jämställdhetsarbete. Detta arbete måste få fortsätta och stärkas. En viktig uppgift 2019 är att höja lönerna för de kvinnodominerade yrkena inom kommunen, kvinnors arbeten måste uppvärderas. Malmö stads jämställdhetsarbete har också visat att uttaget av föräldraledighet är ojämnt och att den som tar föräldraledigt dessutom halkar efter i löneutvecklingen. Detta måste förändras. Malmö ska vara en arbetsgivare som ser till att det går att kombinera jobb och föräldraskap.

Chefer har ett ansvar att känna till och använda sig av antidiskrimineringslagen. Vi vill att det blir obligatoriskt för alla chefer att genomgå utbildning i diskrimineringslagen. Malmö stad har ett mål om att personalen ska spegla Malmös befolkning. Vänsterpartiet anser att arbetet går för långsamt, särskilt vad gäller chefer.

Malmös jämställdhetsarbete måste utvecklas och ha ett tydligt fokus på att omfördela makt och resurser. Vi vill därför att alla nämnder ska arbeta med att verksamheten och budgeten är jämställd. Den feministiska rörelsen i Malmö är avgörande för att nå framgång i jämställdhetsarbetet. Vi vill därför att organisationer som arbetar med kvinnors rättigheter involveras i utvecklingen av arbetet med att göra Malmö till en jämställd stad och arbetsplats.

Malmös feministiska- och kvinnoorganisationer har själva lyft fram att ett av de största hindren för dem är att deras möjlighet till ekonomiskt stöd ofta är tillfälligt. Det är viktigt att kunna organisera sig för sina rättigheter och de feministiska organisationerna i Malmö är betydelsefulla i arbetet för en jämställd stad. Vi vill att de ska kunna få en tryggare och mer stabil finansiering. Vi vill därför inrätta ett bidrag för kvinnors organisering.

Mäns våld mot kvinnor i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem. Det förebyggande arbetet vid våld i nära relationer måste prioriteras. Det handlar till exempel om att minska förövarens

återfall och upprepad utsatthet genom strategiska insatser, stöd till brottsoffret och insatser för våldsutövaren. Avgörande är att tidigt arbeta med jämställdhet och värderingar kring våld och manlighet. Alla Malmös nämnder och förvaltningar behöver förtydliga sitt arbete för att arbeta förebyggande gällande sexuellt våld. Malmö behöver öka sin samverkan med andra myndigheter och organisationer. Det krävs samverkan med och långsiktigt stöd till trans-, tjej- och kvinnojourerna. Elevhälsan och sexualundervisningen måste förstärkas så att det finns tydliga rutiner för att möta alla elever, oavsett ursprung, kring frågor om jämställdhet, normer och våld. Det krävs ett aktivt förebyggande arbete för att möta alla de som utsätts för olika former av sexualiserat våld, och att de möts utifrån sin specifika situation. Den senaste tidens många berättelser under *MeToo*-kampanjen har visat hur utbredd detta samhällsproblem är och att politiken och samhället har ett stort ansvar.

Regeringens inhumana asylpolitik innebär att det blir svårare för människor att få uppehållstillstånd och fler kommer tvingas att leva papperslösa. Det är viktigt att även papperslösa kvinnor får stöd undan våld i nära relationer.

Arbetet mot diskriminering handlar om att se och förändra strukturer och om att omfördela makt och resurser, inte endast om värderingar. Arbetet mot rasism, HBTQ-fobi och mobbing behöver förstärkas i skolorna. 2014 tog Malmö fram en studie kring afrofobi. Rapporten visade att den afrosvenska gruppen utsätts för mycket rasism. Det är viktigt att rapporten inte blir en hyllvärmare, vi vill därför inrätta ett afrosvenskt kunskapscenter i Malmö.

Det är viktigt att kommunen fortsätter sitt stöd till Malmö mot diskriminering och att samarbetet med organisationer som organiserar människor som utsätts för hatbrott återupptas. Malmö behöver fortsätta utveckla arbetet med att ta fram metoder för jämlikhetsdata.

Överallt i vår stad organiserar sig människor mot rasism och för människovärdet. Det är en kamp som måste föras på alla arenor, inom parlamenten och utanför. Idag pågår ett arbete för att kommunen ska utveckla sitt samarbete med civilsamhället. I detta arbete bör mer fokus läggas på att hitta samarbete med solidaritetsorganisationer och organisationer som organiserar människor som utsätts för diskriminering och hatbrott.

Skola och utbildning

Vänsterpartiet i Malmö arbetar för en förskola och skola vars främsta mål är att utveckla barnen till kritiskt tänkande individer. Skolan ska ge kunskap, bildning och färdigheter för alla livets skeden och oavsett vem

du är. Malmö har Sveriges högsta barnfattigdom. Detta ska skolan enligt lag kompensera. Det gör inte Malmö, vi lägger därför 200 miljoner till för- och grundskola.

Segregationen i Malmös skolor är stor. Det fria skolvalet har bakbundit kommunen. Andra nationella beslut om förstelärare har splittrat lärarkåren istället för att stärka den. Stress och ständiga kunskapsmätningar har gjort att den psykiska ohälsan bland elever har exploderat

Vi vill se en skola där barn möter barn de annars inte skulle möta, och där fokus är att lära för livet inte för betygen.

Färre barn i grupperna är viktigt, inte bara för barnen utan också för att den pedagogiska personalen ska få rimliga arbetsvillkor. Pedagogerna i skola och förskola måste ges möjlighet att de möta varje elevs behov och utveckla sin pedagogik. Ett sätt att göra detta är att anställa mer personal i skolan som kan göra t.ex. administrativa uppgifter. All pedagogisk personal ska garanteras tillräckligt med planeringstid.

Elevhälsan behöver utvecklas och stärkas. Idag kan en skolsköterska ensam ha ansvar för upp mot 500 elever. Skolsköterskan är ofta ingången för många elever till att kunna få fortsatt stöd inom andra delar av elevhälsan eller på andra sätt inom skolan. En rimlig arbetsbörda för elevhälsan är en förutsättning för en trygg skolmiljö

Enligt Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö är det viktigt med tidiga satsningar för att minska ojämlikheter i hälsa. Idag finns det barngrupper i Malmös förskolor med 39 barn i. Det krävs omkring 500 miljoner för att kunna uppnå de statliga riktlinjerna om gruppstorlekar, vi föreslår en plan där 100 miljoner satsas extra varje år i fem år för att få ner antalet barn per avdelning till riktlinjerna. En förskola av god kvalitet är ett av de viktigaste områdena att satsa på för att minska skillnaderna i utbildning och ohälsa. Därför är det viktigt att alla barn får tillgång till förskolan, ett barn per plats. Det är svårt att få tag på personal, vi vill därför att Malmö satsar på en yrkesutbildning för barnskötare där de som går har garanterat jobb efter godkända studier.

Fritidshemmen i Malmö har större barngrupper än rikssnittet, vi vill anställa fler och kunna minska gruppstorlekarna. För att skapa jämlikare förutsättningar för alla barn behövs det tillgång till en bra fritidsverksamhet. Vi vill att Malmö satsar på en yrkesutbildning för barn och fritid som utbildar fler att arbeta i fritidsverksamheten. Det behövs.

Det bor många nyanlända barn i Malmö, mottagningen fungerar dåligt, vi behöver en bättre mottagning för dessa och att flerspråkiga pedagoger ska kunna möta alla nyanlända elever. Grundskolan har inte

ersatts för de ökade gruppstorlekarna. Det finns nya riktlinjer för mottagande av nyanlända men det behövs resurser för att de ska kunna bli verklighet. Vänsterpartiet lägger till de resurserna i vår budget. Vi vill göra arabiska till meritspråk.

Det genuspedagogiska arbetet i Malmös skolor och förskolor har blivit otydligt. Vi vill att uppdraget skärps så att pedagogerna i förskola och skola får verktyg att ge varje barn hundra möjligheter och inte bara två. Vi vill att utbildningsförvaltningen samarbetar med organisationer som jobbar mot sexism, förtryck, rasism och HBTQ-fobi. De organisationerna besitter en kunskap som staden behöver för att kunna skapa trygga skolor för våra barn.

Den viktigaste insatsen för att förebygga sexuellt våld är ett aktivt jämställdhetsarbete. Det behövs också ett bättre arbete kring sexualundervisning i Malmös skolor. Undervisning och normkritiska fakta om rätten till kroppen, sexualitet och samliv måste ges ett tydligare uppdrag i Malmös skolor och förskolor och nå alla elever. Skolan behöver tydliga rutiner för hur man förebygger och upptäcker sexuellt våld och utnyttjande. Många utsätts för sexuella trakasserier och övergrepp under sin skoltid idag. Här har staden ett stort ansvar. Övergrepp som inte bearbetas riskerar att skapa trauma för livet för den enskilde. Vi lägger därför 10 miljoner på extra kuratorer i skolan så att de som utsätts får möjlighet till professionellt samtalsstöd så länge som de behöver.

SFI verksamheten i Malmö har skakats av fusk från privata arrangörer. Vänsterpartiet har länge velat se en SFI i kommunal regi. En verksamhet med kontinuitet och kvalitet, fri från privata vinstintressen.

Gymnasieskolans betydelse har ökat och nu krävs det i princip en gymnasieutbildning för att få arbete. Vi måste satsa på att rekrytera elever till de praktiska linjerna. Många av dem ger garanterat arbete efter utbildningen. Det gäller inte minst inom vård och omsorg samt barn och fritid, yrken där det råder arbetskraftsbrist. För att bryta segregationen är det viktigt att gymnasieskolan organiseras så att det sker en blandning av elever från teoretiska och praktiska utbildningar.

Utbildningsområdet behöver kompenseras för de ökade kostnader för obligatorisk förskoleklass, lagstadgad lovskola, specialundervisningsgrupper, hyreskostnader etc. I Vänsterpartiets budgetförslag kompenserar vi för allt detta och gör ytterligare satsningar.

Teknik, miljö och trygghet

Malmö är en stad med stor inflyttning, vilket kräver en tät stad. Vänsterpartiet vill bygga staden för människor inte för bilar. Vi vill prioritera cykel, gång och grönytor framför asfalt och betong. Vi satsar 5 Mkr för att utveckla Folkets Park, samt införa fler gågator och 3 Mkr till att intensifiera bostadstillsynen för att förhindra slumförvaltning.

Trafiken är en av de viktigaste miljöfrågorna i Malmö. Biltrafik ger utsläpp, tar stor plats i staden och bullrar. Vi vill ha en bilfri innerstad och minska privatbilismen till förmån för gång-, cykel- och kollektivtrafik i hela staden. Vänsterpartiet arbetar för att byggandet av spårväg startar snarast i Malmö, en växande stad gör att vi behöver kollektivtrafik med högre kapacitet. Täta turer och låga eller inga avgifter kommer att göra kollektivtrafiken mer attraktiv.

Transporter med cykel tar bara en bråkdel av det utrymme som biltransporter tar och släpper till skillnad från bilarna inte ut några avgaser alls. Vi behöver tydligt prioritera cykelbanor framför bilgator, cykelparkering framför bilparkering. Vänsterpartiet är för miljöavgifter för bilar som kör in i staden, det ger minskad biltrafik men också möjlighet till omfördelning av resurser från bil till kollektiv-, gång- och cykeltrafik. Vänsterpartiet vill omvandla Södra Förstadsgatan mellan Triangeln och Möllevångstorget samt Friisgatan från Södra Förstadsgatan till Folkets Park till cykel- och gågator.

En hållbar ekonomisk politik för ökad jämlikhet är grundläggande för en fungerande välfärd. Därför vill vi att kommunen slutar att sälja Malmöbornas mark för att använda vinsterna till att finansiera driften av kommunens verksamheter. Vänsterpartiet vill att kommunen tar fram en ny markanvisningspolicy där grunden är att all mark upplåts med tomträtt. På detta sätt får vi en långsiktig hållbar ekonomi, där inkomsterna är stabila över tid och inte beroende av marknadens intresse av att köpa mark. Vi ser dessutom nu att kommunen måste köpa tillbaka mark för att kunna bygga grundskolor, det är inte en hållbar ekonomisk politik. Tekniska nämnden uttrycker själva i sin budgetskrivelse att kommunens markinnehav är en viktig resurs för att kunna möta Malmös utmaningar.

För att kunna bedriva en effektiv bostadstillsyn och motverka slumförvaltning är det av största vikt med tillgång till förvaltare för att vi ska kunna driva processer om tvångsförvaltning, då ordinarie tillsynsinsatser inte är verkningsbara. Vänsterpartiet tycker att MKB ska vara en aktiv tvångsförvaltare.

Hela staden ska se snygg ut, det är viktigt med prioriteringar när det gäller renhållning. Det är ofta en sliten och skräpig miljö som upplevs

som otrygg. Renhållningen ska prioriteras utifrån var människor bor, inte för att bara centrum ska se snyggt ut.

Vänsterpartiet vill ha en grön stad med plats för människor att mötas. Parker är därför prioriterat för oss. Många av planerna för Folkets park har lagts ner i brist på ekonomiska resurser. Vi ser också med oro på när parken spärras av för betalarrangemang. Folkets park är Malmöbornas, den ska vara öppen för alla, alla dagar. Vi satsar för att göra Folkets park mer grön, mer tillgänglig och mer lockande. Vi vill också att parker får ta mer yta i anspråk när nya bostadsområden byggs, som t.ex. i Norra Sorgenfri.

Finans och organisation

En politik för jämlikhet höjer hellre skatter än avgifter. Den tillför välfärden mer resurser. Vi höjer skatten med 1 krona och 30 öre, det ger ytterligare 845 miljoner kronor till välfärden och utrymme för över 2000 fler anställda i Malmö stad. Det innebär ungefär 300 kronor i månaden i extra skatt om du tjänar 25 000 kr i månaden.

Välfärden är underfinansierad. Regeringen har inte på allvar gjort upp med högerens skattesänkarpolitik. Det får konsekvenser för välfärden. Hålen i välfärden beror på skattesänkningar och privatiseringar.

Vänsterpartiet vill i första hand höja de statliga skatterna för de är progressiva och leder till ökad jämlikhet. Men när regeringen inte vågar eller vill genomföra en politik för omfördelning och välfärd ser vi hellre en kommunal skattehöjning än att mer ska betalas privat eller att kvaliteten ska sänkas. Vi vill ha en välfungerande välfärd där alla får plats istället för privata lösningar som ökar klassklyftorna.

Kommunfullmäktige har satt ett eget överskottsmål på 1 % för 2019, vilket innebär 196 miljoner. Att ha ett överskottsmål i ett läge när staden expanderar och det finns stora brister inom välfärden är inte ansvarigt. Det räcker med att ha en budget i balans. Då frigörs resurser till välfärden och fler arbetstillfällen. Att överge överskottsmålet är en bättre social investeringspolitik än att samla pengar på ett bankkonto.

Idag är avtalet med privata vårdboenden generöst mot företagen. Det skulle spara pengar och ge en bättre demokratisk kontroll om fler HVB-hem (Hem för vård av barn) drevs i kommunal regi. Istället för dyra upphandlade privata hotell- och härbärgesplatser till hemlösa kan kommunen driva dessa billigare. Vänsterpartiet vill att varje gång ett avtal för en upphandlad välfärdsverksamhet löper ut ska kommunen se över möjligheterna att ta över verksamheten i egen regi. Beräkningar från olika nämnder visar att vi skulle kunna spara 100 miljoner kronor

per år om vi återkommunaliserar mer verksamhet, istället för att gynna vinstdrivna företag.

En människas hälsa har tydliga samband med hennes ställning på arbetsmarknaden. Malmö har ett stort ansvar som arbetsgivare. Sex timmars arbetsdag har många fördelar ur ett folkhälsoperspektiv och möjliggör också en mer rik fritid. Vänsterpartiet jobbar nationellt för en kortare normalarbetstid och vi vill att Malmö görs till en försökskommun för sex timmars arbetsdag. Vi vill också att Malmö ska vara pådrivande mot regeringen för införande av en generell arbetstidsförkortning. I budget 2019 avsätter 20 miljoner kronor vi för att införa sex timmars arbetsdag på några av Malmö stads arbetsplatser.

Vi vill fasa ut de delade turerna. Den viktigaste faktorn för att göra detta på ett bra sätt är att öka bemanningen så att det går att lägga scheman utan delade turer.

Heltid ska vara norm för alla, även inom vård och omsorg. Schemalaggningsen får inte omöjliggöra heltidsarbete, det är den anställdes rätt att välja lägre anställningsgrad. Kommunen bör kompensera för karensdagen i yrken där risken för smitta är stor, en risk som drabbar anställda inom vård- och omsorgsykten särskilt hårt. Vi vill att det tillsätts en utredning för se hur karensdagen ska kompenseras. Det skulle vara ett sätt att göra Malmö till en bra arbetsgivare och möjliggöra för fler att söka sig till Malmö.

Det stora antalet sjukskrivningar är ett stort problem i Malmö, för både personalen och verksamheten. Att hela tiden behöva möta ny personal och vikarier försämrar kvaliteten. Ett ökande välbefinnande på arbetsplatsen är en viktig jämställdhetsfråga eftersom sjukskrivningarna ökar mycket i kvinnodominerade yrken. Arbetet med rehabilitering måste stärkas, framförallt så att de som idag är sjukskrivna får möjlighet att återkomma till jobbet. Vi behöver följa upp så att sjukskrivna inte köps ut utan erbjuds en bra återgång till arbetet.

De företag som kommunen upphandlar av ska präglas av schyssta arbetsvillkor och socialt ansvarstagande. Upphandlingar ska alltid föregås av politiska beslut, diskrimineringsklausulen ska användas aktivt och sociala hänsyn ska tas.

Politiker och högre tjänstemän i kommunens tjänst ska inte sko sig på sina uppdrag. Att vara politiker är och ska vara ett förtroendeuppdrag, inte ett sätt att tjäna stora pengar.

Vänsterpartiet vill att all kommunal representation ska vara alkoholfri, att inga utlandsresor görs för skattepengar utan ha föregåtts av politiska beslut som kan granskas och att de alltför höga politiska

heltidsarvodena ska sänkas från 82 088 (kommunstyrelsens ordförande) och 72 614 (kommunalsråd) till 45 500 kronor i månaden (ett basbelopp).

Vänsterpartiets budgetförslag

I det basförslag som är underlaget för budgetarbetet fanns ett utrymme på 274 Mkr, i Vänsterpartiets budget är följande justeringar gjorda i till det basförslaget.

förhållande

	Förstärkning	Kostnader
Arbetsmarknad- och socialnämnd		140 Mkr
Fritidsnämnden		4 Mkr
Funktionsstödsnämnden		120 Mkr
Förskolenämnden		100 Mkr
Grundskolenämnden		100 Mkr
Hälsa, vård och omsorgsnämnden (inklusive 30 Mkr för slopande av delade turer)		130 Mkr
Kulturnämnden		4 Mkr
Miljönämnden		3 Mkr
Tekniska nämnden		5 Mkr
Slopad markförsäljning		240 Mkr
Ökad tomträttsavgift	60 Mkr	
Slopat vinstuttag från MKB		30 Mkr
Projekt om 6 timmars arbetsdag (20 Mkr)		20 Mkr
Återkommunalisera privat vård, boende med mera	100 Mkr	
Slopat överskottsmål	196 Mkr	
Skattehökning 1 kr 30 öre	845 Mkr	
Full pris- och lönekomensation på 3 %		579 Mkr
Överskott enligt basalternativet	274	
	1475	1475

Yrkande i Vänsterpartiets budget 2019

Stadsbyggnad och service

- Att MKB ges i uppdrag att inte sälja ut sina hyresrätter eller fastigheter.
- Att MKB ges i uppdrag att bygga nya lägenheter till rimliga hyror.
- Att MKB ges i uppdrag att tillsammans med hyresgästföreningen utveckla ett nytt hyressättningsystem som syftar till att hålla hyrorna nere
- Att servicenämnden och MKB ges i uppdrag att skaffa byggkompetens i egen regi.

Arbetsmarknad och socialtjänst

- Att arbetsmarknad- och socialnämnden får i uppdrag att starta HVB-hem i egen regi.
- Att arbetsmarknad- och socialnämnden får i uppdrag att starta kommunala härbärgen istället för de upphandlade.
- Att kommunstyrelsen, tillsammans med Arbetsförmedlingen och representanter från lärosäten, skyndsamt initierar ett arbete med snabbspår till kommunala bristyrken.
- Att arbetsmarknad- och socialnämnden får i uppdrag att säkerställa att socialtjänsten har utrymme till socialt förebyggande arbete.

Kultur, fritid och folkhälsa

- Att fritidsnämndens och kulturnämnden ges i uppdrag att öka antalet mötesplatser/fritidsgårdar/allaktivitetshus.
- Att fritidsnämnden och kulturnämnden ges i uppdrag att vidta aktiva åtgärder för att tillgodose alla barns behov av en meningsfull fritid.
- Att kommunstyrelsen kompenserar kulturnämnden, likt de andra välfärdsnämnderna, fullt ut för pris, lön och demografi.
- Att alla nämnder åläggs att arbeta med och förverkliga kulturstrategin

Hälsa, vård och omsorg

- Att personaltätheten ska öka inom vård och omsorg.
- Att planera för och starta fler kommunala vårdboenden för att fasa ut de privata vårdboendena.
- Att hälsa- vård och omsorgsnämnden ges i uppdrag att starta fler trygghetsboende.
- Att inför alla beslut i kommunen ska tillgänglighetsperspektiven belysas.

Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter

- Att kommunstyrelsen tar fram nya modeller för att målet om att de anställda ska spegla Malmös befolkning även gäller vid chefsrekrytering.
- Att kommunstyrelsen tillser att alla chefer och ledare får en obligatorisk utbildning i antidiskrimineringslagstiftning.
- Att kommunstyrelsen implementerar en jämställd verksamhetsstyrning i hela Malmö.
- Att kommunstyrelsen inrättar ett afrosvenskt kunskapscenter.
- Att kommunstyrelsen inrättar ett bidrag för kvinnors organisering.
- Att alla nämnder prioriterar arbetet mot sexualiserat våld med inriktning på förebyggande arbete.

Skola och utbildning

- Att ge grundskolenämnden i uppdrag att anställa mer personal i skolan för att minska lärarnas administrativa arbete.
- Att ge förskolenämnden i uppdrag att minska barngruppernas storlek i förskolan.
- Att ge förskolenämnden i uppdrag att införa 30-timmars förskola även åt de barn där föräldrarna är föräldralediga med ett syskon.
- Att ge berörda nämnder i uppdrag att se till att all pedagogisk personal garanteras tillräckligt med planeringstid.
- Att ge grundskolenämnden i uppdrag att minska gruppstorlekarna på fritidshemmen.
- Att ge grundskolenämnden i uppdrag att förstärka arbetet med genuspedagogik i alla skolor och förskolor.
- Att ge grundskolenämnden i uppdrag att förstärka arbetet med sexualundervisningen i Malmös skolor.
- Att ge grundskolenämnden i uppdrag att erbjuda alla Malmös elever som utsatts för sexuella trakasserier eller övergrepp kuratorssamtal efter behov.
- Att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att återkommunalisera SFI-verksamheten.

Teknik, miljö och trygghet

- Att ge tekniska nämnden ges i uppdrag att omvandla Södra Förstadsgatan mellan Triangeln och Möllevångstorget samt Friisgatan från Södra Förstadsgatan till Folkets Park till cykel- och gånggator.
- Att tekniska nämnden ska ta fram en ny markanvisningspolicy där tomträtt är norm.
- Att ge tekniska nämnden i uppdrag att köpa upp fler bostadsrätter som ett sätt att motverka hemlöshet.

Finans och organisation

- Att kommunstyrelsen tillsammans med fackförbunden skapar en lönepolicy som tydligare premierar anställningstid.
- Att kommunstyrelsen tar fram en resepolicy som innebär att alla utlandsresor ska beslutas politiskt i nämnderna.
- Att kommunstyrelsen lägger fram förslag om att de politiska arvoden för kommunalråd sänks till ett basbelopp.
- Att samtliga nämnder varje gång ett avtal för en upphandlad välfärdsverksamhet löper ut prövar möjligheterna att ta över verksamheten i egen regi.
- Att upphandlingar ska föregås av politiska beslut och att diskrimineringsklausulen ska användas aktivt samt att sociala hänsyn ska tas.
- Att utveckla och implementera *Vita Jobb*-modellen i alla upphandlingar.
- Att alla nämnder ges i uppdrag att övergå till en tillitsbaserad verksamhetsstyrning istället för New Public Management.
- Att kommunstyrelsen ska ansvara för att den ojämlika löneutvecklingen för föräldralediga granskas och åtgärdas.
- Att kommunstyrelsen gör en låglönesatsning 2019.
- Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomlys hela Malmö stads budget ur ett socialt investeringsperspektiv i enlighet med Malmökommissionen.
- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att fasa ut de delade turerna med målet de ska vara borta 2020.
- Att kommunstyrelsen tillsätter en utredning för se hur karensdagen kan kompenseras i vissa yrken.
- Att grunden för alla tjänster i Malmö stad ska vara heltid.
- Att kommunstyrelsen inför förkortad arbetstid med bibehållen lön inom vissa verksamheter 2019.
- Att kommunstyrelsen slutar plockar ut vinst från MKB utöver det lagreglerade.
- Att, istället för att budgetera ett överskott på 196 miljoner, lägga motsvarande summa på välfärden.
- Att fastställa skattesatsen till 22,54 kronor.